

HARI :

TARIKH :

SALIN NOTA DI BAWAH DI DALAM BUKU NOTA

4.4 Penyerahan Sarawak kepada Kerajaan British

Pentadbiran Tentera di Sarawak	
11 Sept 1945	- Setelah Perang Dunia ke 2 tamat, tentera, tentera Australia mendarat di Kuching dan memperkenalkan pentadbiran tentera iaitu British Borneo Civil Affairs Unit (BBCAU)
1946	- British memperkenalkan BMA
1 Julai 1946	- Vyner Brooke menyerahkan Sarawak kepada British - Mendapat tentangan masyarakat tempatan
Sarawak di bawah Jepun	- Kerajaan sementara diwujudkan - Pengerusi ialah Bertram Brooke dan Anthony Brooke. - Oliver Stanley Setiausaha Tanah Jajahan berunding dgn kerajaan sementara 1944 utk membolehkan British mengambil Sarawak. Namun Bertram dan Anthony menolak tawaran tersebut.
Faktor Penyerahan Sarawak kepada British oleh Vyner Brooke	
Masalah Pewarisan Takhta	 Charles Vyner Brooke - <i>Semasa Charles Brooke mewariskan takhta kepada Vyner, beliau wasiatkan Vyner supaya adakan rundingan dengan saudaranya Bertram Brooke dlm pentadbiran negeri</i> - <i>Namun Vyner sering ketepikan Bertram dan membuat keputusan megikut kehendak sendiri.</i> - Vyner Brooke tiada anak lelaki utk gantinya sbg raja - Sedangkan beliau tua dan uzur - Vyner enggan lantik anak sudaranya Anthony Brooke (anak Bertram Brooke) gantikannya - Lebih rela serah pada British

Desakan Kerajaan British Bertram Brooke	- 1938 Lord Moyne Setiausaha Pejabat Tanah Jajahan arahkan Shenton Thomas supaya adakan perjanjian tambahan dgn Sarawak. (memberi kuasa kpd British utk melindungi Sarawak jika diserang Jepun) - Nov 1941 Perjanjian tambahan dimeterai. Dgn ini British mengawal pertahanan, hubungan luar dan pentadbiran Sarawak. - 19 Jun 1944, Pejabat Tanah Jajahan desak Vyner Brooke (tekanan) beri kuasa lebih luas kepada British untuk meluaskan kuasa di Sarawak. - Penjajahan Sarawak, British dapat kuasai kekayaan ekonomi dan menjaga pelaburan British - 28 Feb 1945, Pejabat Tanah Jajahan utus surat kepada Vyner tentang pendirian untuk menyerahkan Sarawak - Akhirnya Vyner setuju serah Sarawak kpd British yg berupaya memajukan dan mengukuhkan pertahanan Sarawak
Masalah Kewangan	- Vyner Brooke hadapi masalah kewangan untuk pulihkan Sarawak selepas PD ke 2 - Ekonomi Sarawak terjejas, lombong minyak musnah dan ladang getah terbiar - Kemudahan pendidikan, kesihatan, jalan raya dan lapangan terbang perlu dibaiki - Vyner Brooke tidak mampu bangunkan semula Sarawak / menyediakan kemudahan dan perubahan sosioekonomi kpd penduduk - Kemusnahan akibat PD 2 memerlukan kos besar
Proses Penyerahan Sarawak kepada British	
28 Feb 1945	- Pejabat Tanah Jajahan mengutus surat kpd Vyner Brooke utk meminta beliau tandatangan surat perjanjian dgn George Henry Hall, Setiausaha Tanah Jajahan
24 Okt 1945	- Vyner bersetuju serah Sarawak kepada British
Hantar Gerard T. MacBryan	- Vyner Brooke hantar setiausaha peribadinya Gerard T. MacBryan untuk dapatkan persetujuan ketua tempatan

Dokumen perjanjian	- Gerard T. MacBryan pulang ke England bersama dokumen yg ditandatangani ketua tempatan. - Vyner setuju serah Sarawak tanpa pengetahuan rakyat Sarawak
Kelulusan Majlis Negeri	- British arahkan Vyner dapatkan kelulusan Majlis Negeri dan persetujuan rakyat Sarawak dahulu
2 Mei 1946 Gammans Rees Williams	- British hantar 2 ahli Parlimen iaitu Gammans dan Rees Williams utk buat tinjauan - Mrk tiba di Kuching 2 Mei 1946 - Hasil tinjauan • Sebahagian besar rakyat Sarawak menentang • Orang Cina sokong • Terdapat penduduk yg tidak memahami maksud penyerahan • Laporan Gammans dan Rees Williams berkaitan isu penyerahan di bawa ke Majlis Negeri
Rang Undang ² Penyerahan	- Majlis Negeri mengeluarkan Rang Undang² Penyerahan - Keputusan menunjukkan golongan propenyerahan menang dgn 19 undi sementara 16 undi menentang
1 Julai 1946	- Taraf Sarawak sbg negeri naungan British mansuh - Sarawak sah sbg Tanah Jajahan British - 1 Julai 1946 Hari Penyerahan Sarawak diisytiharkan di Kuching